

**ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ
ПО СЕЛСКО СТОПАНСТВО И ИКОНОМИКА
“ХРИСТО БОТЕВ” гр. СВИЛЕНГРАД**

гр. Свиленград, ул. “Ал. Стамболийски” №13, тел. 0379/7-12-82,
e-mail: info-2605016@edu.mon.bg, www.pgssi.org

**ЗАПОВЕД
№ 1453**

2 септември 2024 г.

На основание чл. 259, ал. 1 от ЗПУО и чл. 13, ал. 3 от Закона за професионално образование обучение

УТВЪРЖДАВАМ

Учебна програма за разширена професионална подготовка по учебен предмет **ОБЩА ФИТОПАТОЛОГИЯ - ТЕОРИЯ** за X клас, професия **621020 ТЕХНИК В ЛОЗАРОВИНАРСТВОТО**, специалност **6210201 ЛОЗАРОВИНАРСТВО**.

Учебната програма е в сила за учебната 2024/2025 г.

ДИРЕКТОР:
инж. Христина Милушева

**ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ
ПО СЕЛСКО СТОПАНСТВО И ИКОНОМИКА
"ХРИСТО БОТЕВ" гр. СВИЛЕНГРАД**

гр. Свиленград, ул. "Ал. Стамболийски" №13, тел. 0379/7-12-82, Е-mail: pgssi@abv.bg
www.pgssi.org

УТВЪРЖДАВАМ:
ДИРЕКТОР ПГССИ „ХРИСТО БОТЕВ“
инж. ХРИСТИНА МИЛУШЕВА
СВИЛЕНГРАД

УЧЕБНА ПРОГРАМА

за разширена професионална подготовка

ПО
УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ
ОБЩА ФИТОПАТОЛОГИЯ - теория
X клас

УТВЪРДЕНА СЪС ЗАПОВЕД № *1453 / 01.09.*.....2024 г.

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ:

код 621 „Растениевъдство и животновъдство“

ПРОФЕСИЯ :

код 621020 „Техник в лозаровинарството“

СПЕЦИАЛНОСТ:

код 6210201 „Лозаровинарство“

Учебна 2024 / 2025 година

I. ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Учебната програма е предназначена за професията **Техник в лозаровинарството**, специалност **Лозаровинарство**, от професионално направление **Растениевъдство и животновъдство** от Списъка на професиите за професионално образование и обучение, в която по учебен план включен учебният предмет **Обща фитопатология**.

Учебното съдържание заема съществена част от професионалната подготовка на лозаровинар, тъй като дава широка възможност на учениците да се запознаят по-подробно с болестите при културните растения, видовете болести и начините на приложението им, със специфичната терминология и търговски наименования на различните болести и препарати, използвани във фитопатологията. Чрез нея се придобиват знания за различните начини и методи за борба с вредителите при отглеждането на видовете селскостопански култури.

Обучението по предмета се извършва във взаимовръзка с учебните предмети от културно-образователната област: „Природни науки и екология” и специфичната професионална подготовка по теория и практика.

II. ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ПРЕДМЕТА

Главната цел на обучението по предмета е: чрез усвояване на система от знания да се формират необходимите умения и професионални качества у учениците в тази важна област на съвременното земеделие като по този начин бъдат подготвени добри бъдещи специалисти.

За постигането на основната цел на обучението по **Обща фитопатология** е необходимо изпълнението на следните подцели:

- да се повишат знанията на учениците в областта на фитопатологията, което е неотменна част от съвременното земеделие за получаване на екологично-чиста селскостопанска продукция;
- да се обогатят знанията на учениците за болестите, търговските им наименования и тяхното широко приложение в земеделската практика;
- да се даде възможност учениците да могат да изчисляват правилно праг на вредност, прилаган при различни култури;
- учениците да се запознаят по-подробно с болестите при растенията и хербицидите, използвани в селскостопанската практика;
- формиране на умения за прилагане на теоретичните знания по предмета в практиката, с цел учениците да могат да извършват най-ефективно и правилно отглеждането на селскостопанските култури.

III. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА УЧЕБНОТО ВРЕМЕ

X клас

I срок 18 уч. седмици x 1 уч. часа = 18уч. Часа

II срок 18 уч. седмици x 1 уч. часа = 18уч.часа

IV. УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

1. Учебен план за разширена професионална подготовка без интензивно и без разширено изучаване на чужд език.

X клас

№ по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА РАЗДЕЛИТЕ И ТЕМИТЕ	Брой учебни часове
	I. Въведение	
1.	Фитопатологията като наука.Класификация.Вредност и определяне.Верулентности и агресивност.	4
2.	Патологичен процес.Патогенезаи възпроизвеждане.	2
3.	Фитопатогени и източници на инфекция.Физиология на болното растение.Епидемиология.Епифитотии.	2
4.	Вирусите-причинители на болести по растенията.	2
5.	Фитоплазмите-причинители на болести.	2
6.	Бактериите-причинители на болести.	2
7.	Актиномицетите-причинители на болести	2
8.	Гъбите-причинители на болести.	2
	II. Икономически важни болести по растенията.	
1.	Направления и методи за контрол.	3
2.	Болести по зърнено-житни култури.	3
3.	Болести по маслодайни култури.	3
4.	Болести по бобови култури.	3
5.	Болести по зеленчукови култури	3
6.	Икономически важни болести по лозата.	3

2. Раздели и теми.

Раздел 1. Въведение.

- 1.1. Фитопатологията като наука.Класификация.Вредност.Верулентност и агресивност
 - 1.2.Патологичен процес.Патогенеза и възпроизвеждане на патогените.
 - 1.3.Фитопатогени и източници на инфекция.Физиология на болното растение.Епидемиология и епифитотиа.
 - 1.4.Вирусите .Причинители на болести.
 - 1.5.Фитоплазмите.Причинители на болести.
 - 1.6.Бактериите.Причинители на болести..
 - 1.7.Актиномицетите.Причинители на болести.
 - 1.8.Гъбите.Причинители на болести.
- Раздел 2. Икономически важни болести по растенията.
- 2.1.Направления и методи за контрол.
 - 2.2.Болести по зърнено-житните култури.
 - 2.3.Болести по маслодайните култури.
 - 2.4.Болести по бобовите култури.
 - 2.5.Болести по зеленчуковите култури.
 - 2.6.Болести по лозата.

V. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО

В края на обучението учениците трябва

да знаят :

- за класификацията на болестите по растенията
- Инфекциозните болести.Неинфекциозни болести.
- Патологичния процес
- Физиологията на болното растение
- Епидемиологията на болестите

да могат :

- да описват начините за борба с болестите по растенията;
- да разпознават видовете
- да определят патологията на болното растение
- да отчитат правилно болестите
- да разпознават видовете болести
- да определят методи за борба
- да определят подходящите и икономически важни болести

VI. ИЗГОТВИЛ:

1. Димитринка Ангелова – старши учител в ПГССИ “Христо Ботев“
гр. Свиленград

VII. ЛИТЕРАТУРА

1. Вера Трифонова., Обща фитопатология, Земиздат, С., 1989
2. Александър Христов., Болести по културните растения,
Земиздат, С., 1993
2. Тафраджийски, И., Попов, А., Наков, Б. , издателство Земя